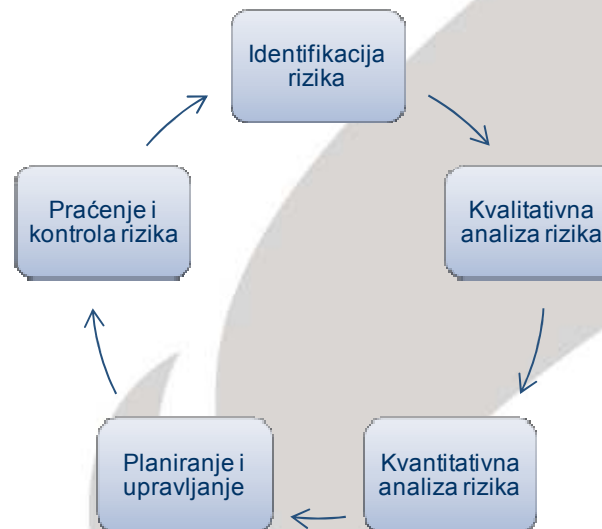

**Hypo Alpe-Adria-Bank AD Podgorica
Izvještaj o ICAAP-u za 2011. godinu**

Metode i procedure kojima banka procjenjuje materijalnost rizika

Identifikacija rizika predstavlja prvi i ključni korak cikličnog procesa upravljanja rizika, kao i osnovu upravljačkih procesa i procesa planiranja. U toku procedure popisa rizika provjerava se da li još uvijek važe pretpostavke koje se odnose na relevantnost ili oblikovanje određenih rizika, kao i da li treba razmatrati nove rizike zbog promjena poslovne strategije ili tržišnih uslova.

Na nivou HAA Grupe identifikacija rizika se sprovodi kroz Risk Inventory aktivnost. Najmanje jednom godišnje vrši 'popis' i utvrđivanje materijalnosti identifikovanih rizika na nivou pojedinačne članice, a zatim na nivou HAA Grupe. Rezultat je matrica rizika kojom se rangiraju identifikovani rizici po vjerovatnoći i materijalnosti uticaja. Tipovi rizika koji nisu trenutno kvantifikovani su ocijenjeni na osnovu ekspertskog mišljenja.

Mjerenje i procjena kreditnog rizika**Procjena internog kapitala: 14,3 miliona EUR**

Kreditni rizik uključuje rizik da poslovni partner može postati nesolventan ili mu se može smanjiti kreditna sposobnost (rizik da druga strana neće ispuniti svoje obaveze) i rizik gubitka ili promjene vrijednosti kolaterala. Kreditni rizik pokriva rizike neispunjenja obaveza u tradicionalnom pozajmnom poslovanju, rizik koji snosi izdavalac u transakcijama izdavanja hartija od vrijednosti, kao i rizik neispunjenja obaveze druge strane u trgovinskom poslovanju. Kreditni rizik se uzima u obzir kod ekonomske procjene rizika. Ova vrsta rizika je uključena i kod pristupa osjetljivosti (negativni slučaj) i scenarija stresa (stresni slučajevi), a takođe i kod kalkulacije po statističkom modelu pretpostavki (ICAAP).

Rizik zemlje je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od lica usled političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porijekla datog lica. Rizik zemlje obuhvata rizik transfera i političko-ekonomski rizik. Rizik zemlje se uzima u obzir prilikom izrade stres scenarija (negativni slučaj, stresni slučaj) kao i kod ICAAP kalkulacije, u okviru kreditnog rizika.

Učešće kreditnog rizika i rizika zemlje u procesu određivanja sposobnosti podnošenja identifikovanih i preuzetih rizika računa se odvojeno. To znači da prvo računamo kreditni rizik koristeći unos relevantne izloženosti kreditnom riziku, a zatim rizik zemlje unosom relevantne izloženosti riziku zemlje. Na kraju, dobijeni iznosi se sabiraju, odnosno korelacija = 1

Potreban ekonomski kapital (neočekivani gubitak sa intervalom povjerenja od 99,9%, periodom od 250 dana) računa se pomoću Bazel II formule

Mjerenje i procjena rizika koncentracije**Procjena internog kapitala: 0 EUR**

Rizik Koncentracije nastaje iz nejednake distribucije izloženosti prema jednom ili grupi dužnika, različitim sektorskim koncentracijama sa potencijalom proizvodnja gubitaka toliko velikih da mogu prijetiti da ugroze zdravlje institucije ili sposobnost da se održe njene osnovne aktivnosti.

U toku je izrada metodologije adekvatne za HBM (s obzirom na veličinu i strukturu portfolia) koja bi omogućila kvantificiranje kapitalnog zahtjeva za pokriće ovog rizika.

HBM mjeri i organičava rizik koncentracije preko tri dimenzije - koncentracije unutar privrednih grana/proizvoda, internog rejtinga klijenta i veličine pojedinačne izloženosti. Svaka kombinacija rejtinga, veličine i privredne grane/proizvoda rezultira indikatorom u zelenoj, žutoj ili crvenoj boji (što predstavlja nivo rizika). Izabrana alokacija slijedi propisanu logiku, tako da respektabilna kombinacija se procjenjuje kao zelena, ukoliko sve tri dimenzije pokazuju nizak sadržaj rizika ili crveno, ukoliko sve tri dimenzije pokazuju visok sadržaj rizika.

Mjerenje i procjena tržišnih rizika**Procjena internog kapitala: 0,3 miliona EUR**

Prema metodologiji HAA Grupe, relevantnoj za kapacitet podnošenja rizika, tržišni rizik obuhvata potencijalne gubitke izazvane izmjenama u tržišnim cenama i dijeli se na podgrupe koje uključuju rizik kamatne stope, devizni rizik, cjenovni rizik hartija od vrijednosti i robe i rizik izazvan volatilnošću. Izvor ovakvih rizika mogu biti hartije od vrijednosti (ili slični proizvodi), holding investicioni fondovi, tržište novca ili deviznih proizvoda, robe, derivata, valuta ili aktivnosti upravljanja aktivom i pasivom. Prema metodologiji HAA Grupe, kamatni rizik uključuje rizik kreditne marže (credit spread risk), a takođe i kamatne rizike u bankarskoj knjizi. Nivo potrebe za ekonomskim kapitalom (ICAAP) kod tržišnog rizika računa se statističkim modelima.

Mjerenje i procjena operativnog rizika**Procjena internog kapitala: 2,9 miliona EUR (priznaje se u potpunosti obračunati regulatorni minimalni zahtjev za kapitalom)**

Mjerenje i procjenjivanje rizika likvidnosti**Procjena internog kapitala: 0 EUR**

Rizik likvidnosti je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospjele obaveze, i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Rizik likvidnosti trenutno nije uključen u proces procjene adekvatnosti kapitala. Rizik likvidnosti se tretira kao stres scenario, tj. mjerenje rizika u normalnim i stresnim situacijama. Rizik od povećavanja troškova refinansiranja zbog promjene sopstvene kreditne marže se takođe računa u rizik likvidnosti i podliježe kvantitativnom mjerenju i integriše se u obračun sposobnosti podnošenja rizika.

Mjerenje i procjenjivanje ostalih značajnih rizika								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

Procjena internog kapitala: 1,2 miliona EUR
--

HBM je koristila jednostavnu alternativu kod procjenjivanja zahtjeva za internim kapitalom za ostale rizike, u skladu sa Odlukom. Za kvalitativno razmatranje ovih rizika HBM (u skladu sa HAA pravilima) alocira 5% od ukupnih potreba za kapitalom. Grupa je mišljenja da je ovakav način kvantifikacije dovoljan i adekvatan uzimajući u obzir da se sa nivoa Grupe pažljivo prati razvoj izloženosti riziku reputacije, strategijskom riziku i ostalim rizicima na način koji je detaljno opisan u okvirima internih dokumenata.

Ekonomskim rizicima se upravlja pomoću koncepta koji se sastoji iz 3 nivoa (negativni slučaj, stresni slučaj i ICAAP kalkulacija). Kao dodatak izračunavanja neočekivanih gubitaka (UL) po u okviru ICAAP kalkulacije, razmatraju se i dva rana signala upozorenja, tzv. negativni slučaj i stresni slučaj. Karakteristika koja razdvaja ova tri nivoa ekonomskog upravljanja rizicima jeste različit vremenski horizont koji pokrivaju. Prvi nivo, negativni slučaj, simulira uticaj događaja koji nosi mali rizik, koji se može javiti u bilo kom trenutku u periodu od jedne do dvije godine, na ekonomski kapital.

Na nivou dva, stresni slučaj, simulira se uticaj rijetkih ali snažnih događaja, koji se mogu javiti jednom u 10 godina, na ekonomski kapital Banke. Krajnji nivo, ICAAP, zasniva se na potrebi za ekonomskim kapitalom koja potiče iz ciljnog rejtinga Banke, odnosno njenog rizičnog profila. Kako se na svakom nivou primenjuje različit period, ozbiljnost gubitaka raste sa svakim nivoom, dok se verovatnoća javljanja događaja smanjuje.

Pregled dodatnog kapitala po pojedinačnim tipovima rizika u skladu sa ICAAP-om (u 000 EUR)

Rizični profil	Regulatorni zahtjevi za kapitalom	Dodatni kapital u skladu sa ICAAP-om*	Ukupan kapital
STUB 1	24.863	320	25.183
Kreditni rizik	21.898	0	21.898
Operativni rizik	2.959	0	2.959
Tržišni rizik	6	320	326
STUB 2	0	1.245	1.245
Rizici koji nijesu u potpunosti obuhvaćeni Stubom 1	0	0	0
Rezidualni rizik	0	0	0
Rizik sekjuritizacije	0	0	0
Rizici iz Stuba 2	0	0	0
Rizik kamatne stope iz bankarske knjige	0	0	0
Rizik koncentracije	0	0	0
Ostali značajni rizici	0	1.245	1.245
Rizik likvidnosti		0	0
Strateški rizik		415	415
Reputacioni rizik		415	415
Ostali rizici		415	415
Eksterni faktori		0	0
UKUPNO	24.863	1.565	26.428

* manje potrebe za kapitalom po ICAAP-u od regulatornih/minimalnih nisu prikazane